

Bomen planten

Tussen boom en daad

Ruim drie jaar geleden kreeg [REDACTED] bij wijze van relatiegeschenk zijn eigen boom in Spanje. Het kurkeikje is een van de drie miljard bomen die [REDACTED] als Eurocommissaris aankondigde voor 2030 te willen planten. *De Volkskrant* ging op zoek naar de boom - en ontdekte dat de gedroomde Europese herbebossing verder weg lijkt dan ooit.

Door [REDACTED] Foto's [REDACTED]

Links:
Volkscrant-
correspon-
dent [redacted] plant
een boom.

Rechts: een
herbebos-
singsproject
van Life
Terra in het
westen van
Spanje.

Het moet een woeste storm geweest zijn, denk ik als ik de ravage zie. Wat kan er anders zijn gebeurd? Een halve dag heb ik gereisd om op bezoek te kunnen bij mijn eigen boom, een van de drie miljard die de Europese Unie in 2030 geplant wil hebben.

Hier, in Ceclavín, een Spaans dorp pal aan de grens met Portugal, moet de mijne staan. Een kurkeik die nu nog tot mijn knie komt, maar in de toekomst zal uitgroeien tot een kolos, als onderdeel van een nieuw en bloeiend bos.

Maar nu ik eindelijk in Ceclavín ben, verkruimelt dat idyllische beeld voor mijn ogen. Wat ik zie zijn geen opklimmende eiken, maar rijen platgeslagen plastic kokers. Een blik in de mintgroene kokers die de jonge boompjes hadden moeten beschermen, leert dat veel van de boompjes zijn vergaan. Het is een slagveld.

In de verte zie ik nog één koker overeind staan. Precies daar waar, volgens de coördinaten die ik in Google Maps heb ingevoerd, mijn kurkeik zou moeten staan. Met iedere stap die ik door het vergeelde struikgewas zet, steeds sneller, komt de blauwe stip die mijn locatie is dichterbij het rode pinnetje van de coördinaten. Heb ik het geluk aan mijn zijde?

Als ik de koker tot op een paar meter ben genaderd, weet ik het zeker. Het is mijn boom. Is dit het wonder van Ceclavín?

De droom van drie miljard

Dit verhaal gaat over het planten van drie miljard bomen. Een ontzagwekkend getal, zo groot dat je je er nauwelijks een voorstelling van kunt maken. Toch stelde de Europese Commissie zich in 2020 ten doel – en daarmee ook de lidstaten – om binnen tien jaar minstens zoveel bomen in de EU te planten.

Met het bomendoel, onderdeel van de Europese Green Deal, hoopte de Commissie meerdere vliegen in een klap te slaan. Bomen zijn goed voor de biodiversiteit en zetten CO₂ om in zuurstof, wat ze een onmisbaar wapen maakt tegen de opwarming van de aarde.

De boom is bovendien een krachtig symbool. Er eentje planten doe je voor je kinderen en hun kinderen, zoals de hele Green Deal bedoeld is om de aarde voor toekomstige generaties heel te houden.

Het was [redacted] in zijn rol als Eurocommissaris voor de Green Deal, die het bomendoel op 20 mei 2020 bekendmaakte. Dat doel was 'extreem ambitieus' maar zeker haalbaar, zei [redacted] op een persconferentie.

Gesterkt door 'analyses' van zijn ambtenaren had de huidige leider van de PvdA het aantal zelfs flink opgeschroefd. 'Eerst dacht ik dat twee miljard het maximum zou zijn. Maar het blijkt dat we de drie miljard kunnen halen. Dus gaan we dat doen.'

Vanaf die dag begon de Commissie met het tellen van het aantal geplante bomen, waarvoor ze ook een speciale website optuigde. Zowel landen, private organisaties als burgers kunnen hun bomen op die website registreren. Nu bijna de helft van de uitgetrokken tijd is verstreken, staat de teller echter op minder dan 23 miljoen bomen. Dat is nog geen procent van het beoogde doel.

Een blamage dreigt. Waarom gaan er zo weinig bomen de Europese grond in? En is het tijd nog te keren voordat de droom van drie miljard definitief in duigen valt?

Eén van die 23 miljoen geplante bomen is dus van mij. Het is niet zo dat ik nou een enorme bomenfanaat ben; een kastanje en een plataan uit elkaar houden lukt nog net, maar daar blijft het ook wel bij. Zelf zou ik er nooit een hebben geplant. Ik heb niet eens een tuin.

Dat ik toch van 'mijn boom' kan spreken, is dankzij de Nederlandse ambassade in Madrid. In april 2021

“
Het blijkt dat we de drie miljard kunnen halen. Dus gaan we dat doen

[redacted]
toenmalig
Eurocommissaris
in 2020

stuurde die een brief naar zo'n driehonderd relaties. Door het coronavirus kon de feestelijke receptie op Koningsdag niet doorgaan, schreef ambassadeur [redacted]

Om de verjaardag van de koning toch niet ongemerkt voorbij te laten gaan, stuurde hij een dichtbundel en – om het papier te compenseren – 'een boom van de stichting Life Terra, die als doel heeft om 500 miljoen bomen voor 2025 te planten'. Op de website van Life Terra kon ik met een persoonlijke code inloggen en mijn boom vinden.

Wat origineel, weet ik nog dat ik dacht, vlak voor ik de brief in een stapel oud papier schoof en er jaren geen aandacht aan besteedde.

Mijn eigen Quercus subur

Pas afgelopen mei schiet me weer te binnen dat ik een boom moet hebben, en besluit ik eindelijk mijn code in te voeren. Binnen enkele klikken vind ik mijn boom: een *Quercus subur*, in goed Nederlands een kurkeik.

De eik is geplant op 9 februari 2021 in Ceclavín, een dorpje in Extremadura, een regio in het dunbevolkte westen van Spanje, meldt de website van Life Terra. Naast die info staat een foto van een majestueuze kurkeik, zeker 10 meter hoog. Zelfs met mijn beperkte bomenkennis vermoed ik dat er iets niet in de haak is. Mijn eik is drie jaar oud. Zo hard groeien die dingen toch niet? Ook lees ik dat mijn boom meetelt voor het hogere EU-doel van drie miljard bomen. Dat klinkt, nogmaals, als een krankzinnig aantal, 'maar is eigenlijk niet eens zo ontzettend veel', zegt [redacted]. Hij is hoogleraar Europees bos aan de Wageningen Universiteit. 'Vertaald naar oppervlakte gaat het om 3 miljoen hectare bos, een gebied zo groot als driekwart van Nederland. 'In de Europese Unie staat nu al 160 miljoen hectare bos.'

Ik app [redacted] de foto van mijn verbazingwekkend grote eik. 'Kan dat volgens u kloppen, gezien de hoogte van de boom?' Als ik zijn antwoord lees, heb ik bijna spijt dat ik het heb gevraagd: 'Haha, nee dat kan nooit. Dat zou dan een superploffkurkeik zijn.'

Het is duidelijk: dit is niet mijn boom. Maar welke dan wel? Bestaat mijn kurkeik wel echt?

➔ LEES VERDER OP
PAGINA 18